

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕТИНАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ КПВВ:

1. Розмістити на території КПВВ, у місцях митного та прикордонного контролю, у межах зорової досяжності, інформацію про права та обов'язки співробітників митних і прикордонних органів, права та обов'язки осіб, котрі перетинають КПВВ, контактну інформацію найближчих Центрів надання безоплатної вторинної правової, правозахисних організацій, що надають належні безкоштовні юридичні консультації, розташувати інформаційні листівки, які дохідливо відповідають на актуальні питання про перетин КПВВ.

2. Розмістити тимчасові нормативи митного і прикордонного контролю, закріплені в Наказі № 1167/886/824/643/655/424/858/900 від 28.11.2005 року «Про затвердження Тимчасових нормативів виконання контрольних операцій посадовими особами, які виконують контроль осіб, товарів і транспортних засобів в пунктах пропуску через державний кордон України» у зоні зорової досяжності в місцях проходження такого контролю.

У наказі зазначено, що нормативи можуть не виконуватися за наявності достатніх підстав вважати, що особи, товари і транспортні засоби переміщуються через державний кордон України із порушенням норм законодавства України та митних правил, чи то в разі затримання. Проте формулювання «за наявності достатніх підстав» суперечить принципу правової визначеності. З метою захисту осіб, котрі перетинають КПВВ, від перевищення повноважень посадовими особами під час здійснення митного чи прикордонного контролю КППГ рекомендує:

- запровадити зміни до Наказу № 1167/886/824/643/655/424/858/900 від 28.11.2005 та встановити чіткий перелік підстав для перевищення часових нормативів та обов'язки посадових осіб, письмово повідомляти про такі підстави особу, щодо якої нормативи перевищені.

3. Створити на території КПВВ митні склади для тимчасового зберігання майна, у пропуску якого було відмовлено на підставі Постанови КМУ № 1035, ЗУ «Про вільну економічну зону Крим» та інших нормативних актів. Тимчасове зберігання таких особистих речей та іншого майна дозволить припинити практику примусу людей до повернення їхнього майна назад на окуповану територію. На митних складах пожитки громадян можуть зберігатися протягом 60 діб до рішення суду чи то іншого законного рішення з питання переміщення такого майна через КПВВ. Використання митних складів є важливою умовою для реалізації права на оскарження неправомірних дій посадових осіб.

4. Запровадити зміни до нормативно-правових актів України для усунення дискримінації щодо громадян України, котрі не досягли 16-річного віку, та їхнього права на свободу пересування територією України.

5. Не перешкоджати особам, котрі перетинають КПВВ, у використанні засобів мобільного зв'язку для отримання правової допомоги та захисту законних прав. Водночас створити умови для використання засобів мобільного зв'язку у цілях, що не перешкоджатимуть посадовим особам виконувати службові обов'язки на території КПВВ.

6. Припинити видачу контрольних талонів, тому що, згідно відповідей посадових осіб ДПСУ та ДФСУ, це не передбачено законодавством України.

- 7.** Забезпечити на всіх КПВВ умови для цілодобового надання медичної допомоги.
- 8.** Організувати на території КПВВ криті приміщення для очікування, де розмістити місця для сидіння та сповивання/годування дитини, а також обладнати маршрут просування осіб, котрі перетинають КПВВ, накриттями.
- 9.** Забезпечити необхідні санітарно-гігієнічні умови на КПВВ, включно до можливості користування туалетами для осіб, котрі перебувають на території КПВВ. Створення таких умов передбачено абзацом 3 підпункту 1 пункту 2 Постанови КМУ від 17.08.2002, де зазначено, що технічним завданням на проектуванні будівництва та реконструкції пунктів пропуску через державний кордон має передбачатися створення належних культурно-побутових і санітарно-гігієнічних умов для осіб, котрі перетинають державний кордон, і працівників відповідних контрольних підрозділів.
Забезпечити належне обслуговування кабін переносних біотуалетів, наданих УВКБ ООН, що розташовані перед входом на КПВВ.
- 10.** Обладнати за межами КПВВ на контрольованій території місця для зупинок громадського транспорту, де пасажери зможуть безпечно очікувати прибуття транспортних засобів.
- 11.** Перед шлагбаумом КПВВ, який визначає розмежування між територією КПВВ та тимчасово окупованою територією України, розмістити інформаційний стенд (щит), який чітко попереджає людей, які прямують до АР Крим та м. Севастополь, що далі починається тимчасово окупована територія, де державні органи України тимчасово не виконують своїх повноважень та не мають можливості безпосередньо захистити права та інтереси громадян України, іноземців та осіб без громадянства.